

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (290) 成语故事 (二九〇)

วันที่ 2 กรกฎาคม 2566 - 10:36 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มพล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (290) 成语故事 (二九〇)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 开卷有益 / 開卷有益 kāi juàn yǒu yì (ไค เจวี่ยน โหย่ว อี้) โดย คำว่า 开/開 kāi (ไค) แปลว่า เปิด 卷 juàn (เจวี่ยน) แปลว่า ตำรา ตำราเป็นม้วน ตำราเป็นเล่ม 有 yǒu (โหย่ว) แปลว่า มี 益 yì (อี้) แปลว่า ประโยชน์ เมื่อรวมกันแล้วจะหมายถึง เปิดตำราอ่านย่อมมีประโยชน์ หรือประโยชน์จากการอ่านหนังสือ ไข่เพื่อชักจูง หรือส่งเสริมการเรียนการอ่านหนังสือ มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ราชวงศ์ซ่ง 宋朝 Sòngcháo (ซ่งเฉา) เป็นราชวงศ์ที่มีขนาดเล็ก แต่เป็นตัวแทนทางลำดับราชวงศ์ของประวัติศาสตร์จีน ได้แสดงให้เห็นว่า ราชวงศ์นี้มีความไม่ธรรมดาแน่นอน ราชวงศ์ซ่งเป็นราชวงศ์ที่มีความเจริญรุ่งเรืองในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา แล้วเหตุใดการศึกษาในยุคนี้ถึงได้เจริญรุ่งเรืองมาก เป็นเพราะในช่วงต้นที่กำลังก่อตั้งรัฐใหม่ๆ นั้น มีจักรพรรดิที่ทรงรักการอ่านเป็นอย่างมากยิ่ง พระองค์จึงเป็น

ตัวอย่างที่ดีให้กับเหล่าข้าราชการ เมื่อเหล่าข้าราชการขยันอ่าน แนนอนประชาชนก็จะพลอยอ่านหนังสือไปด้วย จึงส่งเสริมให้คนทั้งประเทศที่รู้หนังสือรักการอ่านหนังสือนั่นเอง

โดยมีเรื่องการรักการอ่านหนังสือของจักรพรรดิไ้วว่า **จ้าวควงยิ่น 赵匡胤/趙匡胤 Zhào Kuāngyìn** หลังเสร็จการศึกษา และรวบรวมแผ่นดินได้เป็นปึกแผ่นแล้ว ก็ก่อตั้งราชวงศ์ซ่งขึ้นมาพร้อมสถาปนาตนเองขึ้นเป็นปฐมจักรพรรดิแห่งซ่ง พระนามว่า **ซ่งไท่จู 宋太祖 Sòngtàizǔ** บ้านเมืองที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นใหม่นั้น ผ่านศึกสงครามมา จึงแทบไม่มีอะไรให้เลย ต้องร่วมด้วยช่วยกันสร้างบ้านเมืองกันใหม่ เมื่องานเหล่านี้เสร็จสิ้นแล้ว พระองค์ก็ให้รวบรวมเอกสารตำราเก็บเข้าในหอหนังสือของวัง แต่ปรากฏว่า มีเอกสารตำราน้อยมาก ด้วยพระองค์เป็นคนชอบอ่านหนังสือ จึงใช้เวลาไม่นานก็อ่านจนหมดทั้งหอหนังสือ พระองค์จึงมีพระราชโองการให้รวบรวมเอกสารจากทั่วแผ่นดิน ประชาชนคนใดเอาหนังสือมามอบให้ทางการ จะมีรางวัลตอบแทนอย่างงาม

ด้วยวิธีนี้ ไม่นานหอหนังสือของวังจึงได้หนังสือมากมาย เหล่าราชบัณฑิตจึงได้ช่วยกันเรียบเรียงเอกสารเหล่านั้นให้เป็นหมวดหมู่ ใช้เวลากว่าเจ็ดปี จึงรวบรวม และเรียบเรียงขึ้นใหม่ได้สำเร็จ หนังสือใหม่ชุดนี้แบ่งออกเป็นหนึ่งพันหัวข้อ/เล่ม/ม้วน

เมื่อพระองค์ท่านทรงเห็นเอกสารเรียบเรียงเสร็จแล้ว ก็ทรงปลื้มพระทัยยิ่งนัก เมื่อทรงหยิบมาอ่านแล้วก็ติดใจจนวางไม่ลง พระองค์จึงประกาศว่า จะอ่านให้ได้วันละสามเรื่อง/เล่ม/ม้วน เช่นนี้แล้วภายในหนึ่งปีก็จะอ่านหนังสือเหล่านี้ได้จบทั้งหมด แต่เหล่าข้าราชการทั้งหลายกราบทูลว่า งานราชการปกติก็หนักหนาสาหัสอยู่แล้ว การที่พระองค์ท่านจะทรงอ่านหนังสืออีกตั้งวันละสามเล่มนี้ มันดูจะหักโหมมากไปเกรงจะเป็นอันตรายต่อพระวรกาย จักรพรรดิซ่งไท่จูทรงตรัสว่าไม่เป็นไร การอ่านหนังสือคือความสุขของเรา เราอ่านแล้วก็มีความสุข ก็ยอมไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ และการเปิดตำราอ่านหนังสือแต่ละที มันล้วนมีประโยชน์ทั้งนั้น

(ที่มาภาพ : <https://image.baidu.com/search/index?tn>)

ว่าแล้วตั้งแต่นั้น พระองค์ท่านก็ทรงอ่านหนังสือทุกวัน จนอ่านหนังสือทั้งชุดนั้นจบภายในหนึ่งปี ทำให้พระองค์ท่านทรงเป็นผู้รอบรู้อย่างกว้างขวาง และลึกซึ้ง งานบริหารของพระองค์ท่านก็ทรงทำได้ดี จนราชวงศ์มีความเจริญรุ่งเรืองในทุกๆ ด้าน และการที่พระองค์ท่านทรงขยันอ่านหนังสือมาก จึงทำให้เหล่าขุนนางข้าราชการทั้งหลาย พลอยต้องอ่านหนังสือไปด้วย และส่งผลไปทั้งประเทศจีนในยุคราชวงศ์ข่งมี้คนรู้หนังสือมากขึ้นตามไปด้วยนั่นเอง ต่อมาคำพูดที่พระองค์ท่านได้ตรัสว่า การเปิดตำราอ่านหนังสือล้วนมีประโยชน์ จึงกลายมาเป็นสภามิตจีนไปอีกคำนั่นเอง

ข้อคิดจากประโยคสภามิตนี้

成语比喻：读书都有好处。

成語比喻：讀書都有好處。

Chéngyǔ bǐyù: Dú shū dōu yǒu hǎochù.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยฺวี : ดู่ ฉู่ โท้ว โห่ยว ห่าวชู่

สุภาษิตเปรียบเทียบว่า อ่านหนังสือล้วนมีประโยชน์

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

小时候，父母经常跟我说多读些课外书，开卷有益，将来定会有收获。

小時候，父母經常跟我說多讀些課外書，開卷有益，將來定會有收穫。

Xiǎo shíhòu, fùmǔ jīngcháng gēn wǒ shuō duō dú xiē kèwài shū, kāijuàn yǒuyì, jiānglái dìng huì yǒu shōuhuò.

เสี่ยว ฉือโห้ว, ฟุ่หมู่ จิงฉาง เกิน หว้ว ฉ้ว ต้ว ดู่ เชี่ย เค่อไว่ ฉู่, ไค เจวี่ยน โห่ยว อี้, เจียงไหล ดิง หฺย โห่ยว โฉวฮั่ว

ตอนเป็นเด็ก พ่อแม่มักพูดกับฉันอยู่เสมอว่า อ่านหนังสือนอกเวลาบ้าง อ่านหนังสือมีประโยชน์ จะต้องมีประโยชน์ในอนาคตอย่างแน่นอน